

Ülevaade ^{nr} 01

ET

ELi eelarve kliimakulutuste jälgimine

EUROOPA
KONTROLLIKODA

2020

Sisukord

	Punkt
Kokkuvõte	I–VII
Sissejuhatus	01–12
ELi eelarve kliimakulutused	01–05
Roheline kokkulepe	06–10
Kontrollikoja varasem töö kliimakulutuste valdkonnas	11–12
Ulatus ja käsitusviis	13–16
ELi eelarve kliimakulutuste jälgimine – ülevaade	17–53
Metoodika ELi eelarve kliimakulutuste jälgimiseks	17–22
Kliimakulutused aastatel 2014–2020	23–39
Kliimakulutused perioodil 2021–2027	40–53
ELi eelarve kliimakulutuste jälgimine – kokkuvõte	54–55
Lisa. Kontrollikoja järelkontroll eriaruandes nr 31/2016 esitatud soovitude suhtes	
Mõisted ja lühendid	
Ülevaate koostajad	

Kokkuvõte

I Kliimamuutused on üleilmne probleem, mis avaldab suurt mõju meie elule. EL on seadnud endale ambitsioonikad eesmärgid, et sellele reageerida. Neid arvestades hõlmab kliimaküsimuste peavoolustamine kliimameetmete integreerimist ELi poliitikavaldkondadesse ja fondidesse ning kohustust kulutada teatav osa ELi eelarvest kliimamuutustega tegelemisele. Kliimakulutuste jälgimisega mõõdetakse eri allikatest pärit rahaliste vahendite panust kliimaeesmärkide saavutamisse.

II 2011. aastal teatas komisjon oma eesmärgist kulutada vähemalt 20% ELi 2014.–2020. aasta eelarvest kliimameetmetele. 2018. aastal seadis ta ELi kavandatavale 2021.–2027. aasta eelarvele ambitsioonikama eesmärgi – et kliimaeesmärkide saavutamisele oleks suunatud 25% ELi kulutustest. Absoluutarvudes nähti sellega 2021.–2027. aastaks kliimameetmetele ette 320 miljardit eurot, mis on prognooside kohaselt 114 miljardit eurot rohkem kui 2014.–2020. aastal. 2019. aasta detsembris avaldatud roheline kokkuleppe eesmärk oli uuendada ELi kliima- ja keskkonnanäesmärke ning selles kinnitati 25% eesmärki. Sellega tahetakse kaasata järgmise kümne aasta jooksul vähemalt 1 triljoni euro ulatuses kestlikke investeeringuid, mida rahastatakse ELi eelarvest ning muudest avaliku sektori ja ka erasektori vahenditest. Seoses COVID-19 kriisiga esitas komisjon 2020. aasta mais oma muudetud ettepanekud aastateks 2021–2027.

III See ülevaade ei ole auditaruanne. Selle eesmärk on ajakohastada kontrollikoja eelmist analüüsi, mis käsitleb ELi eelarve kliimakulutuste jälgimist, nagu on soovitanud Euroopa Parlament ja nõukogu. Meie eelmise töö käigus ELi kliimakulutuste valdkonnas ([eriaruanne nr 31/2016](#)) leidis kinnitust, et käimas on ambitsioonikas töö ja et komisjon oli üldiselt teinud edusamme 2014.–2020. aasta eesmärgi saavutamisel. Samas juhtisime tähelepanu ka ohule, et see eesmärk jääb täitmata, ning mõnede metoodikas esinevatele puudustele, mis põhjustavad kliimaga seotud kulutuste ülehindamist.

IV Käesoleval ülevaatel on kaks eesmärki: kontrollida, kuidas komisjon on meie varasema aruande põhjal meetmeid võtnud ja andnud aru 2014.–2020. aasta kliimakulutuste jälgimisest, ning uurida ambitsioonikamat kohustust kulutada ELi tulevasest eelarvest vähemalt 25% kliimameetmetele. Me keskendume põllumajandus-, ühtekuuluvus- ja teaduspoliitika valdkondadele, mille osatähtsus on selle 2021.–2027. aasta kohustuse täitmisel suurim.

V Kliimakulutuste jälgimiseks kasutab komisjon metoodikat, mille aluseks on järgmised kolm Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) markerite põhjal kohandatud koefitsienti: 100% on määratud ELi rahastamisele, mille panus kliimaeesmärkide täitmisel on oluline; 40% on määratud rahastamisele, mille panus on mõõdukas, ja 0% on määratud rahastamisele, mille panus on tühine või puudub üldse. Selle meetodi eelised on lihtsus ja pragmaatilisus, kuid sellega võidakse prognoose üle hinnata.

VI Komisjon teatas 2019. aastal, et ELi eelarvega ollakse saavutamas eesmärki kulutada programmiperioodil 2014–2020 eelarvevahenditest 19,7% kliimale. Kliimakulutuste jälgimise metoodika on pärast kontrollikoja [2016. aasta aruande](#) avaldamist jäänud suures osas samaks. Seetõttu hinnatakse jätkuvalt üle teatavate ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kavade osatähtsust kliimamuutustega võitlemises. Siinkohal juhime tähelepanu ohule, et mõned põllumajandus- ja ühtekuuluvuspoliitika kulutused võivad kliimamuutusi kiirendada. Teadussektor on oma kõrgelennulise 35% kliimakulutuste eesmärgi saavutamise ajakavast maha jäänud.

VII 2020. aasta keskpaigas on programmiperioodi 2021–2027 eelarve, nagu ka ÜPP ja ühtekuuluvuspoliitika raamistik nõukogus ja Euroopa Parlamendis arutlusel. Kliimameetmed on aastatel 2021–2027 komisjoni jaoks endiselt peamine prioriteet. Mitme väljaande kohaselt on osa põllumajanduskavade eeldatav osatähtsus kliimaga seotud kulutustes ülehinnatud. Nende autorid on seisukohal, et kliimakulutuste jälgimise metoodika tuleb läbi vaadata, et muuta see usaldusväärsemaks. Nad arutlevad ka ELi rahastamise tasaarvestamise võimaluse üle, mille kohaselt kompenseeritakse kõik negatiivse kliimamõjuga investeeringud täiendavate kliimaga seotud kulutustega. Üldiselt viitavad asjaolud sellele, et komisjoni praeguste ettepanekute põhjal on keeruline suurendada kliimaga seotud kulutusi usaldusväärselt 25%-ni ELi eelarvest.

Sissejuhatus

ELi eelarve kliimakulutused

01 Kliimamuutused on tänapäeval üks suurimaid meie elu mõjutavaid probleeme. Selle tagajärjed on muu hulgas temperatuuri tõus, sademete hulga muutumine, põudade ja äärmuslike ilmastikunähtuste sagedasemine, merevee taseme tõus ja jää sulamine. Kliimamuutused mõjutavad meie tervist, aga ka elusloodust, majandust ja muid valdkondi (vt [joonis 1](#)).

Joonis 1. Kliimamuutuste tagajärjed

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

02 ELil on ambitsioonikad eesmärgid tegeleda kliimamuutuste teemaga nii oma poliitikameetmete kui ka rahvusvaheliste partneritega tehtava koostöö kaudu. Sealhulgas on seatud sihiks vähendada kasvuhoonegaaside heitkogust, parandada energiatõhusust ja suurendada taastuvate energiaallikate kasutamist.

03 Selle asemel, et luua kliimamuutustega tegelemiseks sihtotstarbeline rahastamisvahend, otsustas komisjon kliimaküsimused ELi eelarves peavoolustada. See hõlmab kliimameetmete integreerimist ELi poliitikavaldkondadesse, programmidesse ja fondidesse ning kohustust kulutada teatav osa ELi eelarvest kliimameetmetele. Sellega

seoses tähendab kliimakulutuste (ehk kliimameetmete rahastamise) jälgimine eri allikatest pärit rahaliste vahendite osatähtsuse mõõtmist kliimaeesmärkide saavutamises.

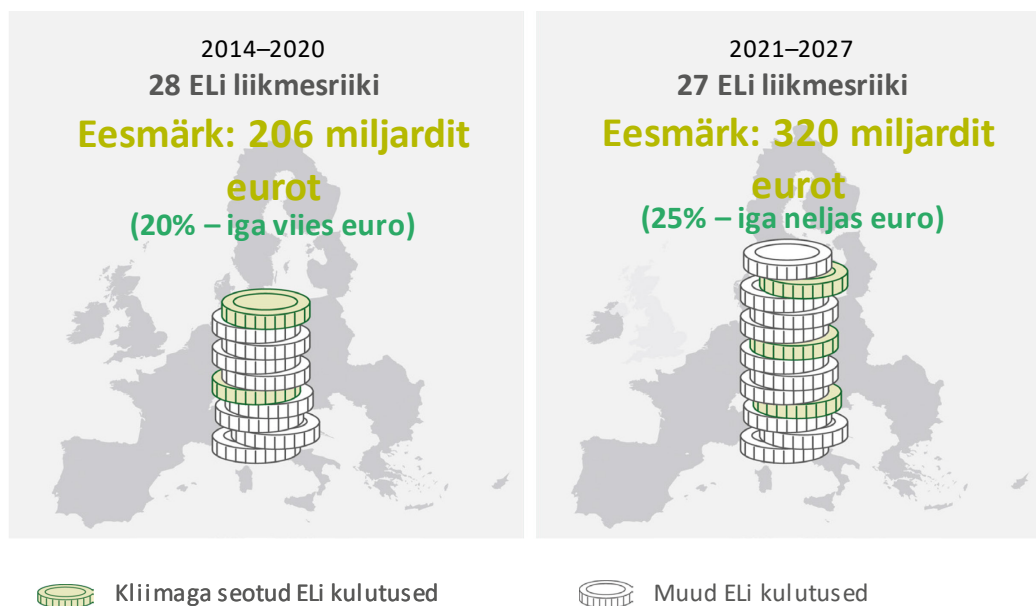
04 Arvestades ELi kliimamuutustega tegelemise eesmärgi (vt punkt **02**), teatas komisjon 2011. aastal eesmärgist kulutada vähemalt 20% (**iga viies euro**) ELi 2014.–2020. aasta eelarvest kliimameetmetele¹. Komisjon esitab igal aastal aruande kliimaga seotud üldkulutuste kohta *ELi iga-aastases eelarve haldus- ja tulemusaruandes, üldelarve projektis* ning alates 2019. aastast *programmide tulemuslikkuse ülevaates*.

05 2018. aastal seadis komisjon kavandatavas järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ambitsioonikama eesmärgi peavoolustada kliimaküsimused kõikides ELi programmides. Uus sihttase oli kasutada 25% ELi vahenditest ehk **iga neljas euro** kliimameetmeteks². Absoluutarvudes on 2018. aasta ettepanekus kavandatud perioodi 2021–2027 kliimameetmetele 320 miljardit eurot (jooksevhindades), st 114 miljardit eurot rohkem kui perioodil 2014–2020 (vt *joonis 2*). Seoses COVID-19 kriisiga esitas komisjon 2020. aasta mais oma muudetud ettepanekud aastateks 2021–2027. Kliimakulutuste ajakohastatud summat ei olnud 2020. aasta mai seisuga avaldatud. Ülevaate koostamise ajaks ei olnud mitmeaastast finantsraamistikku veel vastu võetud.

¹ KOM(2011) 500 lõplik: „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve“, II osa, lk 13.

² COM(2018) 321 final: „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi. Uus mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“.

Joonis 2. Kliimakulutuste eesmärgid (2020. aasta aprilli seisuga)

Allikas: Euroopa Kontrollikoda, tuginedes 2018. aasta mais avaldatud dokumendile [COM\(2018\) 321](#): „Tänapäevane eelarve liidu jaoks, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi. Uus mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027“, lk 22.

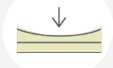
Roheline kokkulepe

06 Komisjoni 2019. aasta detsembris avaldatud [roheline kokkuleppe](#)³ eesmärk on uuendada oma kohustust tegeleda kliima- ja keskkonnaprobleemidega. Ta soovib sellega toetada üleminekut ümberkujundatud ELi majandusele, mis võimaldab reageerida kliimamuutustest ja keskkonnaseisundi halvenemisest tulenevatele probleemidele. Rohelises kokkuleppes kinnitati komisjoni eesmärki, et kõigi ELi programmide kulutustest 25% oleks kliimaga seotud.

07 Komisjon esitas roheline kokkuleppe osana oma strateegiast, mille eesmärk on viia ellu ÜRO tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärgid. Neist eesmärk nr 13 (kliimameetmed) käsitleb kohanemist, kliimamuutustega seotud meetmete integreerimist riigi poliitikasse, teadlikkuse suurendamist, kulutustega seotud kohustusi ja kliimamuutustega võitlemise meetmeid (vt [joonis 3](#)).

³ [COM\(2019\) 640 final](#): „Euroopa roheline kokkulepe“.

Joonis 3. Kliimameetmeid käsitleva kestliku arengu eesmärgi nr 13 alleesmärgid

13 CLIMATE ACTION 	Kestliku arengu eesmärk nr 13 – Kliimameetmed Võtta kiiresti meetmeid kliimamuutuste ja nende mõjuga võitlemiseks
	13.1 Tugevdada kõikides riikides vastupanu- ja kohanemisvõimet kliimaga seotud ohtude ja loodusõnnetuste suhtes
	13.2 Integreerida kliimamuutustega seotud meetmed riiklikesse poliitikameetmetesse, strateegiatesse ja kavadesse
	13.3 Parandada teadmisi, teadlikkust ning inimeste ja institutsioonide suutlikkust kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise, nende mõju vähendamise ja varajase hoiatamise valdkonnas
	13.A Täita ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames arenenud riikide võetud kohustust võtta 2020. aastaks kõikidest allikatest ühiselt kasutusele 100 miljardit USA dollarit aastas, et rahuldada arengumaade vajadusi
	13.B Edendada mehhanisme, millega suurendada kliimamuutustega seotud tõhusa planeerimise ja juhtimise suutlikkust vähim arenenud riikides ja väikestes arenevates saareriikides

Allikas: Euroopa Kontrollikoda veebisaidi <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg13> põhjal.

08 Rohelises kokkuleppes arutatakse vajadust muuta liikmesriikide eelarved keskkonnahoidlikumaks ning rõhutatakse iseäranis vajadust edendada teadusuuringuid ja innovatsiooni, et saavutada kliimaeesmärgid. Rohelise kokkuleppega kohustub komisjon suurendama jõupingutusi, et tagada usaldusväärne kliimaaruandlus („võidelda keskkonnahoidlikkust käsitlevate valeväidete probleemiga“) tarbekaupade kontekstis – neid väiteid tuleks põhjendada standardmetoodika abil, et hinnata nende mõju.

09 Kliimamuutustega võitlemine nõuab suuri investeeringuid ja seepärast avaldas komisjon 2020. aasta jaanuaris kestliku Euroopa investeerimiskava. Selle eesmärk on kaasata järgmise kümne aasta jooksul vähemalt 1 triljoni euro ulatuses kestlikke investeeringuid, et tegeleda ELis kliima- ja keskkonnameetmetega. Kava rahastatakse osaliselt ELi eelarvest, aga ka riikliku kaasrahastamise ja erasektori võimendatud investeeringute abil. Selle raames on õiglase ülemineku mehhanismi eesmärk anda sihipärast toetust piirkondadele ja sektoritele, mida üleminek rohemajandusele kõige

enam mõjutab⁴. Toetus on kättesaadav majanduse üldiseks arendamiseks ega piirdu CO₂ heite vähendamisega.

10 COVID-19 kriis võib muuta poliitilisi prioriteete, suunates tähelepanu rahvatervise ohtudega tegelemisele, majanduse elavdamisele või töökohtade loomisele, mis võib omakorda muuta poliitikameetmete elluviimise mudeleid. Kliimamuutused jäävad siiski ülemaailmseks probleemiks ning inimeste, poliitikakujundajate ja sidusrühmade peamiseks mureküsimuseks.

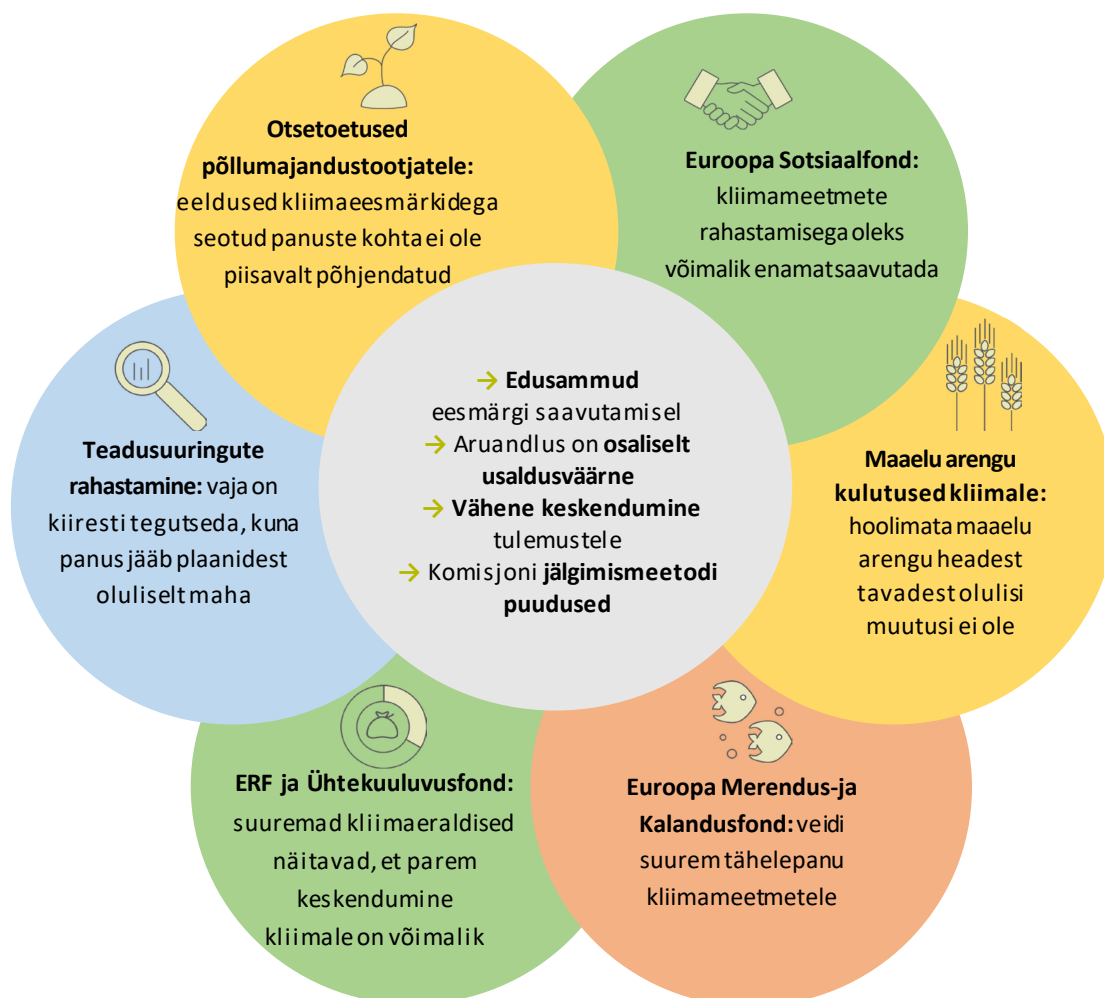
Kontrollikoja varasem töö kliimakulutuste valdkonnas

11 Eriaruandes nr 17/2013, mis käsitleb kliimamuutuste vastu võitlemise ELi-poolset rahastamist välisabi kontekstis, auditeerisime seda, kuidas komisjon haldab ELi eelarvest ja Euroopa Arengufondist tehtud kliimaga seotud kulutusi. Me tõdesime, et teatavates partnerriikides suurenesid kliimakulutused pidevalt, ja esitasime soovitusi, mille eesmärk oli parandada aruandlust ELi arenguabi kliimakulutuste kohta, nende kulutuste kontrollimist ja jälgimist ning komisjoni ja liikmesriikide koostööd selles valdkonnas.

12 Eriaruandes nr 31/2016 uurisime ELi poliitilist kohustust peavoolustada kliimaküsimumused 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kõigis ELi eelarve kulutustes, tagades, et vähemalt 20% ELi eelarvest kulutatakse kliimameetmetele. Aruandes leidis kinnitust, et kõrgelennuliste plaanide elluviimine oli pooleli ja et üldiselt oli komisjon teinud eesmärgi saavutamisel edusamme. Auditis toodi siiski esile ka seda, et on suur oht, et 20% eesmärki ei saavutata (vt [joonis 4](#)).

⁴ Lisateabe saamiseks vt komisjoni teatis „Rohelisele majandusele ülemineku rahastamine“, jaanuar 2020. Vt ka [kontrollikoja arvamus nr 2/2020 komisjoni 14. jaanuari 2020. aasta muudetud ettepaneku kohta, mis käsitleb ühissätete määrust, punkt 9](#) „Õiglase ülemineku fondi tulemusraamistik“.

Joonis 4. Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 31/2016 peamised järeldused

Allikas: Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 31/2016.

Ulatus ja käsitusviis

13 Ülevaatega soovime anda tervikliku pildi sellest, kuidas komisjon jälgib ELi eelarve kliimakulutusi. Eelkõige oleme keskendunud kliimameetmete jälgimisele põllumajandus-, ühtekuuluvus- ja teaduspoliitika valdkondades, mille kulutused koos moodustavad valdava osa kliimakulutustest. Käesolevas dokumendis

- o vaatame läbi komisjoni metoodika ELi eelarve kliimakulutuste jälgimiseks;
- o arutame kohustust kulutada vähemalt iga viies euro (20%) ELi 2014.–2020. aasta eelarvest kliimameetmetele, analüüsime, kuidas komisjon seda kohustust on täitnud ja andnud aru mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 kliimakulutustest, ning kontrollime meie eelmises samateemalises aruandes, [eriaruandes nr 31/2016](#) esitatud soovitude arvesse võtmist;
- o käsitleme ambitsioonikamat ettepanekut kulutada vähemalt iga neljas euro (25%) ELi 2021.–2027. aasta eelarvest kliimameetmetele.

14 Tegemist ei ole auditiaruandega, vaid see on ülevaade, mis põhineb peamiselt avalikult kättesaadaval teabel või materjalil, mida on kogutud sellel eesmärgil. Euroopa Kontrollikoda otsustas selle ülevaate koostada praegu, arvestades sidusrühmade suurt huvi selles valdkonnas. Selle eesmärk on ajakohastada kontrollikoja eelmist analüüsi, mis käsitleb ELi eelarve kliimakulutuste jälgimist, ja vaadata seda järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kontekstis, nagu on soovitanud Euroopa Parlament ja nõukogu.

15 Ülevaates käsitletakse ELi eelarve kulutuste poolt. [Rohelises kokkuleppes](#) märgitakse, et eelarve tulude pool võib samuti aidata saavutada kliimaeesmärke, kuid oma ülevaates me seda ei uuri.

16 Arutasime seda dokumenti komisjoniga kogu koostamise protsessi vältel ja võtsime saadud tagasisidet arvesse. Ülevaates esitatud teabe allikad on:

- o välisaruanded, uuringud, uurimistööd ja artiklid;
- o asjaomased ELi õigusaktid, mis on vastu võetud või mille kohta tehtud ettepanek ajavahemikus 2015. aastast kuni 2020. aasta keskpaigani;
- o komisjoni töödokumendid, mis puudutavad kliimakulutusi;

- o küsimustikud, mis on saadetud järgmistele komisjoni peadirektoraatidele: põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat, eelarve peadirektoraat, kliimameetmete peadirektoraat, regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraat ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat;
- o konsulteerimine järgmiste sidusrühmadega: [Climate Action Network Europe](#) ning [Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon \(OECD\)](#).

ELi eelarve kliimakulutuste jälgimine – ülevaade

Metoodika ELi eelarve kliimakulutuste jälgimiseks

17 OECD on alates 1998. aastast jälginud nn Rio markerite abil rahastamisvooge, mis on suunatud bioloogilist mitmekesisust, kliimamuutusi ja kõrbestumisega võitlemist käsitlevate Rio konventsioonide eesmärkide saavutamisele. Et jälgida ELi eelarve kliimakulutusi, kohandas komisjon OECD kliimat käsitlevaid Rio markereid, kohaldades neid igale ELi poliitikavaldkonnale, programmile või meetmele (vt [tabel 1](#)). Komisjon kohaldas ELi kliimakoefitsiente, et kvantifitseerida kulusid, mis aitavad täita kliimaeesmärke. Kuid OECD ei kavandanud Rio markereid täpsete arvude saamiseks, vaid selleks, et anda ettekujutus konkreetsete eesmärkide, näiteks kliimamuutuste arvesse võtmise tasemest.

Tabel 1. OECD Rio markerid ja ELi kliimakoefitsiendid

			
OECD Rio marker	OECD finantsvoog/tegevus	ELi rahastus/programm/meede	ELi kliimakoefitsient
2	Tegevus, mille põhieesmärk on seotud kliimaga; seda rahastatakse just sellel eesmärgil	Rahastamine, mis aitab märkimisväärselt kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele	100%
1	Tegevus, mille puhul kliima on oluline (selgelt väljendatud) eesmärk , kuid mitte põhieesmärk	Rahastamine, mis aitab mõõdukalt kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele	40%
0	Tegevus, mis ei ole olulisel määral suunatud Rio konventsioonide kliimaeesmärkidele	Rahastamine, mis ei aita üldse/märkimisväärselt kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele	0%

Allikas: [Handbook on the OECD Climate Markers](#) ja Euroopa Komisjoni veebisait [Funding for Climate Action](#).

18 Eriaruandes nr 31/2016 juhtisime tähelepanu järgmistele puudustele käsitusviisis, mida EL kasutab kliimakulutuste jälgimiseks:

- teatavates valdkondades kohaldatud ELi kliimakoefitsiendid ei ole kooskõlas konservatiivsuse põhimõttega⁵, et vältida kliimamuutustega seotud rahastamise ülehindamist. Selle põhimõtte kohaselt eelistatakse juhul, kui kliimaandmed ei ole kättesaadavad või on ebaselged, teatamist pigem väiksemas kui suuremas mahus;
- OECD raamistiku kõrgeimasse kategooriasse kuulub tegevus, mille peamine eesmärk on kliimaeesmärkide saavutamine. EL kohaldab 100% koefitsienti lisaks nendele poliitikameetmetele ka ELi poliitikameetmete suhtes, mis aitavad märkimisväärselt

⁵ Vt [Common Principles for Climate Mitigation Finance Tracking](#).

kaasa kliimamuutustega võitlemisele – OECD klassifikatsiooni keskmine kategooria (vt [tabel 1](#));

- o jälgimismeetod ei hõlma rahastamisvahendite kaudu tehtud ELi kulutusi kliimameetmetele;
- o EL ei jälgi kohanemis- ja leevendamismeetmeid eraldi.

19 Komisjon kommenteeris seda käsitlusviisi oma vastustes meie [eriaruande nr 31/2016](#) punktidele 34–37, juhtides tähelepanu vajadusele tagada tasakaal andmete usaldusväärsuse ja halduskoormuse vahel. Hiljuti avaldatud uuringutes, milles keskendutakse põllumajanduspoliitikale, väljendatakse samuti muret komisjoni kasutatava meetodi üle. Näiteks soovitatakse ühes uuringus muuta Rio markerite metoodika kohaldamist, et keskenduda leevendamisele, registreerides ainult kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise konkreetset meetmeid, mitte kavandatud maksed, mille mõju heitkogustele ei ole praegu teada⁶.

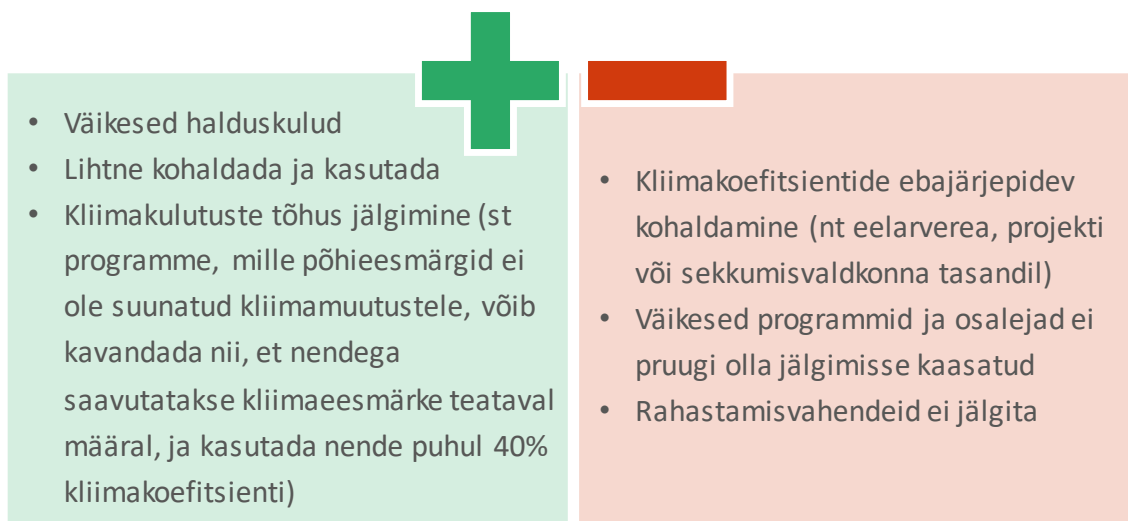
20 Ühes teises väljaandes⁷ nõustutakse, et komisjoni meetodi eelised on selle lihtsus ja pragmaatilisus, kuid märgitakse, et see võib olla eksitav. Näiteks ei ole heitkoguste suurenemist põhjustavatel kulutustel negatiivset mõju kajastavat negatiivset koefitsienti. See kaldub OECD Rio markeritest veelgi enam kõrvale. Väljaandes nõutakse rangemat, kuid täpsemat metoodikat, mille eesmärk on hinnata iga meetme CO₂ jalajälge, aidates muuta ELi eelarve tõepoolest keskkonnahoidlikumaks.

21 Komisjon jätkab kõnealuse kliimakulutuste jälgimise käsitlusviisi kasutamist ka 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames, juhtides tähelepanu meetodi eelistele, kuid tunnistab ka probleeme, mis tekkisid sellega seoses 2014.–2020. aastal (vt [joonis 5](#)).

⁶ Pe'er, G., Bonn, A., Bruelheide, H. et al.: „[Action needed for the EU Common Agricultural Policy to address sustainability challenges](#)“; *People Nat.* 2020; 00:1–12.

⁷ Claeys, G., Tagliapietra, S. ja Zachmann, G.: „[How to make the European Green Deal work](#)“; *Bruegel Policy Contribution*, väljaanne nr 13, november 2019.

Joonis 5. Komisjoni ülevaade kliimakulutuste jälgimise meetodi tugevatest ja nõrkadest külgedest, tuginedes OECD Rio markeritele (mitmeaastane finantsraamistik 2014–2020)

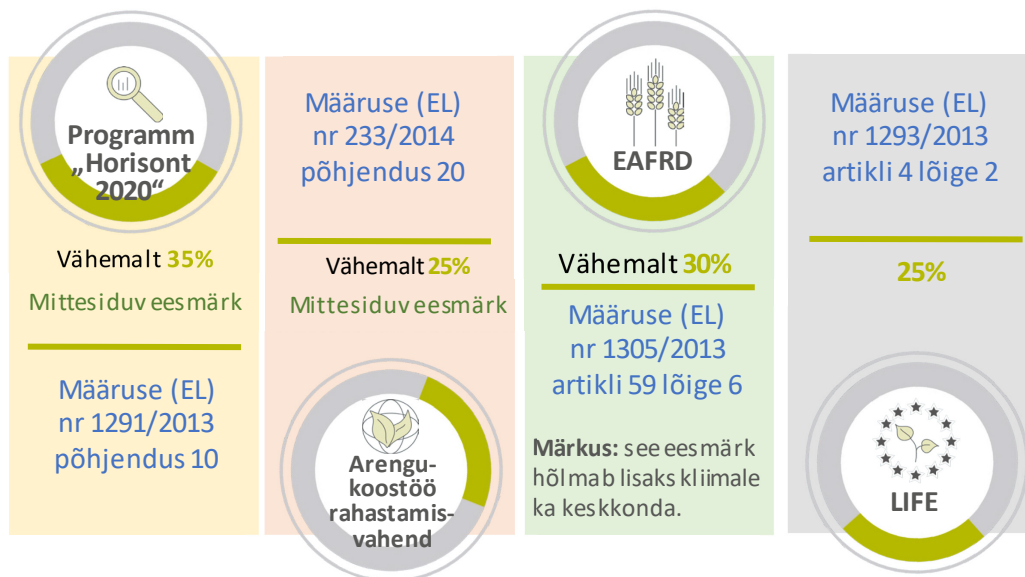
Allikas: komisjoni vastused Euroopa Kontrollikoja küsimustikule.

22 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus kavatseb komisjon jälgida kliimakulutusi projekti tasandil kõigi eelarve otsese täitmisega programmide, sealhulgas varem hõlmamata väikeste meetmete puhul. Peale selle on tal kavas jälgida kliimaga seotud investeeringuid, mida rahastatakse rahastamisvahenditest, näiteks laenudest, tagatistest või omakapitali kaudu.

Kliimakulutused aastatel 2014–2020

23 Et täita kohustust kasutada vähemalt 20% ELi 2014.–2020. aasta eelarvest kliimameetmeteks, lisati teatavatesse määrustesse konkreetsed eesmärgid kliimakulutuste toetamiseks (vt [joonis 6](#)).

Joonis 6. Kliimakulutuste eesmärgid ELi õigusaktides (mitmeaastane finantsraamistik 2014–2020)

Allikas: Euroopa Kontrollikoda ELi määruste põhjal.

24 Nagu on näidatud [joonisel 2](#), kasutatakse komisjoni hinnangul 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku raames 206 miljardit eurot ehk 20% kliimaeesmärkide saavutamisele kaasa aitamiseks. Arvestades komisjoni hilisemaid teateid 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kliimakulutuste kohta⁸, ollakse ELi eelarvega keskmiselt saavutamas 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku 19,7% eesmärki. Seda protsendimäära ajakohastatakse igal aastal ning kõnealuse mitmeaastase finantsraamistiku raames kliimameetmete kulutatud kogusumma kinnitatakse alles pärast 2023. aastat, mis on viimane aasta 2014.–2020. aasta jagatud eelarve täitmisega programmide rahastamiseks.

Ühine põllumajanduspoliitika

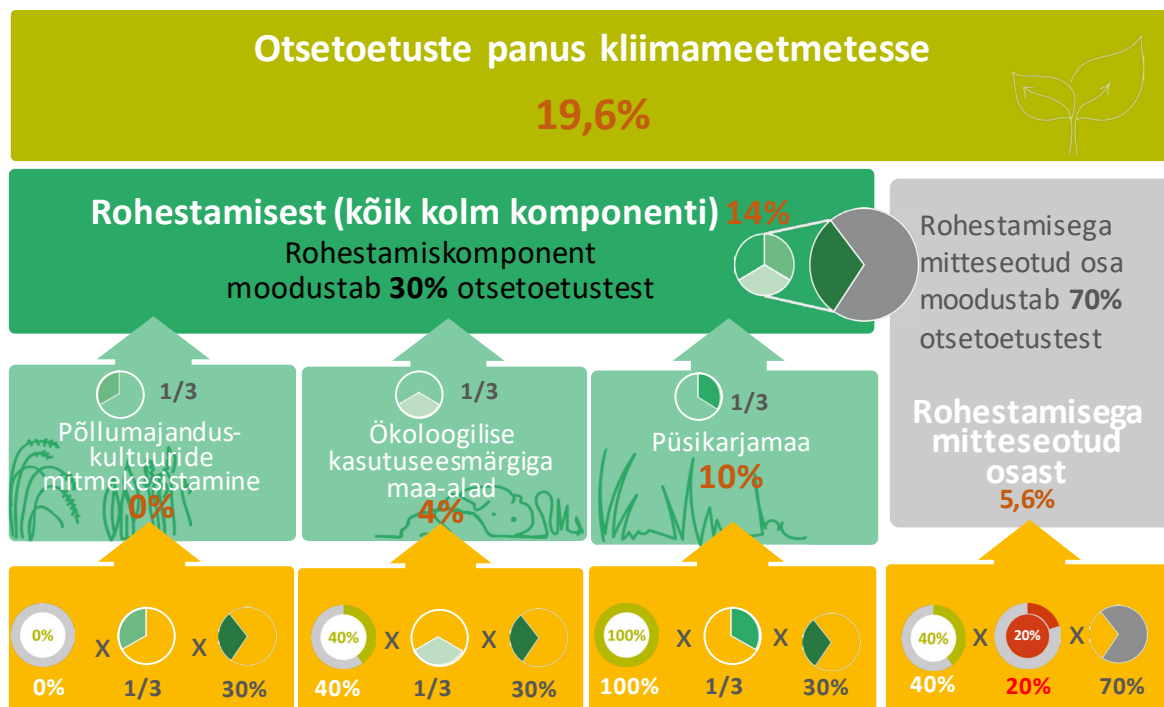
25 Komisjoni hinnangul aitab ELi eelarve kliimakulutuste eesmärgi saavutamisele enim kaasa põllumajandussektor, nii otsetoetuste kui ka maaelu arengu valdkonna kaudu. Komisjoni hinnangul on see 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku puhul 102,8 miljardit eurot⁹, mis moodustab 50% selle perioodi kliimakulutustest.

⁸ COM(2019) 400, juuni 2019: „Programmes Performance Overview, EU Budget 2014–2020“, lk 7.

⁹ „Statement of Estimates of the European Commission for the financial year 2019“, lk 110.

26 Komisjoni arvutuse järgi peaks kõigist kliimakulutustest veidi alla 20% tulenema **otsetoetustest**. Arvutuses eristatakse kolme põllumajandustava, mis sisaldavad otsetoetuste rohestamiskomponenti, ja see hõlmab 20%-list kohandamist rohestamisega mitteseotud komponendi jaoks (vt [joonis 7](#)).

Joonis 7. Komisjoni arvutus põllumajanduse otsetoetuste osa kohta kliimameetmetes

Allikas: Euroopa Kontrollikoda, tuginedes komisjoni 2014.–2020. aasta metoodikale kliimakulutuste jälgimiseks otsetoetuste puhul. Vt ka [eriaruande nr 31/2016](#) joonis 7.

27 Eriaruandes nr 31/2016 seadis kontrollikoda kahtluse alla selles mudelis kasutatud eeldused, juhtides tähelepanu sellele, et 20% kohanduse tegemine otsetoetuste rohestamisega mitteseotud osa suhtes ei ole põhjendatud. Komisjon põhjendas seda suures osas nõuetele vastavuse standarditelt oodatava panusega¹⁰, kuid ainult mõned nõuetele vastavuse nõuded võivad kliimale kasulikud olla ja neid ei kohaldata kõigi otsetoetuste saajate suhtes. Teistsugune protsent, mis oleks rohkem kooskõlas konservatiivsuse põhimõttega, oleks oluliselt vähendanud üldist panust (nt protsendi muutmine 20%-lt 10%-le oleks vähendanud summat 9 miljardi euro võrra). Muud uuringud ja artiklid kinnitavad seda asjaolu¹¹.

¹⁰ Vt komisjoni vastused [eriaruande nr 31/2016](#) punktidele 53–54.

¹¹ Vt Matthews, A.: „Climate mainstreaming the CAP in the EU budget: fact or fiction“, 2020; Kelleher, L.: „Commission’s Dodgy Calculations Improve CAP’s Climate Impact“, 2020; või

28 Samuti leidsime, et mõned maaelu arengu meetmete ja tegevuste kulutustele määratud koefitsiendid ei olnud kooskõlas konservatiivsuse põhimõttega, mis tõi kaasa nende osatähtsuse ülehindamise. Näiteks enamiku looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetuste suhtes, mille eesmärk on hoida ära maa kasutamata jätmist, kohaldati 100% koefitsienti. Sellised toetused ei ole seotud keskkonna- ja kliimaeesmärkidega.

29 Samas aruandes esitatud liikmesriikide maaelu arengu programmide analüüs näitas, et komisjon hindas nende osatähtsust kliimameetmetes rohkem kui 40% ehk peaaegu 24 miljardi euro võrra tegelikust suuremaks. Selle põhjuseks on asjaolu, et komisjon ei eristanud asjakohaselt eri meetmete kliimamõju. Komisjon põhjendas seda käsitlusviisi vajadusega leida tasakaal halduskoormuse ja kulude minimeerimise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) kliimakulutuste mõistlikult usaldusväärse hinnangu esitamise vahel (vt punkt 43).

30 Oma 2016. aasta aruandes järeldasime, et võrreldes ajavahemikuga 2007–2013 ei ole põllumajanduse ja maaelu arengu poliitikas oluliselt rohkem kliimameetmeid võetud. Samuti ei leidnud me suuri muutusi maaelu arengu juhtimise protsessides, näiteks uusi kliimaga seotud nõudeid või rahastamiskõlblikkuse ja valikukriteeriumeid. Siiski tõime esile mitu hea tava näidet mõnede vähem oluliste maaelu arengu meetmete kohta, mis muutusid tänu ülesehituse muutmisele kliimat säästvamaks.

31 2019. aasta mais avaldas komisjon uuringu¹², milles hinnati ÜPP mõju kliimamuutustele ja kasvuhoonegaaside heitele. Uuringus leiti muu hulgas, et ÜPP-I oli kasvuhoonegaaside heitele nii positiivne kui ka negatiivne mõju.

32 Kuid meetodis, mida kasutatakse selleks, et jälgida ÜPP osa kliimamuutustega võitlemises, ei arvestata ÜPP toetust põllumajandustegevusele, millel võib olla negatiivne mõju kliimamuutustele. Selle tõttu loomakasvatus ja väetiste kasutamine suureneb, mille tagajärjel eraldub atmosfääri veelgi enam kasvuhoonegaase, kuid nende meetmete suhtes ei kohaldata negatiivset kliimakoefitsienti. Komisjon nõustub, et mõned liikmesriigid võiksid parandada kliimamõju, valides või rakendades paremini teatavaid maaelu arengu projekte, kuid ta ei ole hinnanud nende üldist mõju.

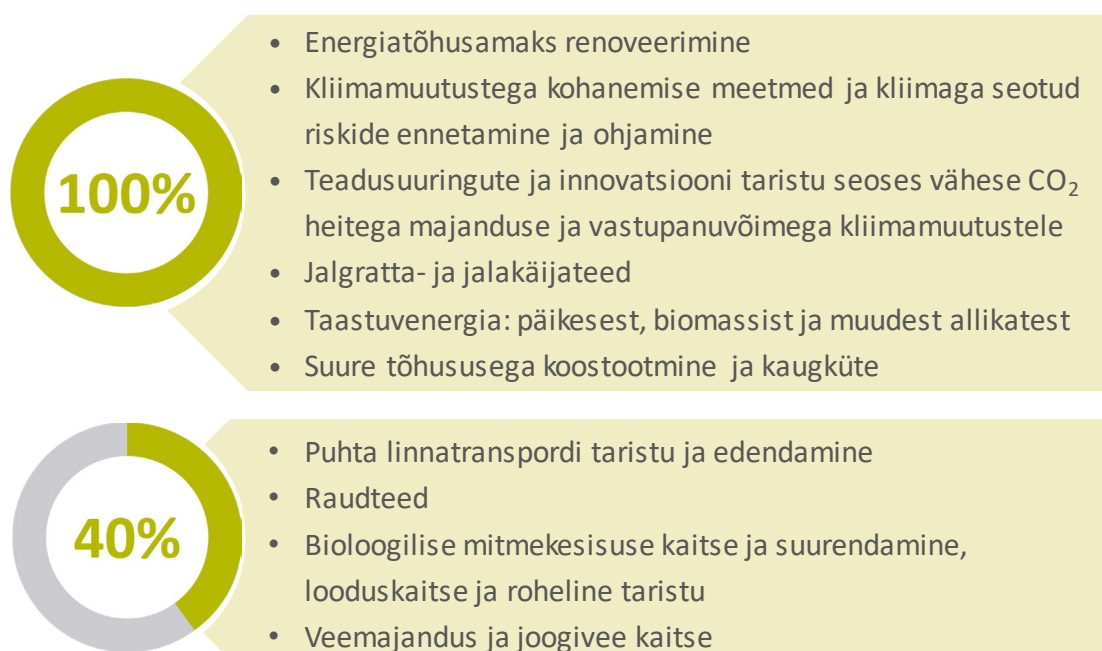
Pe'er, G., Bonn, A., Bruelheide, H. et al.: „[Action needed for the EU Common Agricultural Policy to address sustainability challenges](#)“; *People Nat.* 2020; 00:1–12.

¹² „[Evaluation study of the impact of the CAP on climate change and greenhouse gas emissions](#)“, Alliance Environnement, 2018.

Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond

33 Komisjoni hinnangul aitavad Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ja Ühtekuuluvusfond oluliselt kaasa ELi üldisele kliimakulutuste eesmärgile. Komisjon eeldab, et nende kahe fondi kaudu tehakse programmiperioodil 2014–2020 ELi eelarve raames rohkem kui 55 miljardi euro ulatuses investeeringuid kliimameetmetesse¹³. See summa kajastab ELi kavandatud investeeringuid pärast konkreetsete sekkumisvaldkondadega seotud 100%, 40% või 0% koefitsiendi kohaldamist. *Joonisel 8* on esitatud näited kliimakulutuste seisukohast kõige olulisemate sekkumisvaldkondade kohta 2014.–2020. aastal.

Joonis 8. ERFi ja Ühtekuuluvusfondi kõige olulisemad kliimameetmetega seotud sekkumisvaldkonnad ja nende kliimakoefitsiendid aastatel 2014–2020

Allikas: Euroopa Kontrollikoda, tuginedes komisjoni avatud andmeplatvormile [Open Data Platform](#) ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 215/2014 I lisale.

34 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika raamistik võimaldab teatavatel tingimustel teha kulutusi, millel võib olla kahjulik mõju kliimale. Näiteks võib selle kohaselt anda piiratud mahus toetust fossiilkütustele, kui toetuse tingimuseks on kasvuhoonegaaside

¹³ Komisjoni Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide avatud andmeplatvorm [Open Data Platform](#), seisuga 15. aprill 2020.

heitkoguste vähendamine. Nende sekkumiste kliimakoefitsient on 0%, kuigi nendega tekitatakse siiski kasvuhoonegaase.

35 Eriaruandes märkisime ka seda, et võrreldes eelmise mitmeaastase finantsraamistikuga pöörati aastatel 2014–2020 ERFi ja Ühtekuuluvusfondi puhul kliimale rohkem tähelepanu, tõime näiteid heade tavade projektidest, mis aitavad kaasa kliimakulutustele, ning tõime esile kliimamuutustega tegelemise juhtimisprotsesside ja nõuete kvaliteedi paranemise.

Teaduspoliitika – programm „Horisont 2020“

36 Teadusuuringud ja innovatsioon täidavad ELi kliimaeesmärkide saavutamisel tähtsat rolli. Programmi „Horisont 2020“ eelarves seati kliimakulutuste eesmärgiks 35% (vt [joonis 6](#)). See tähendab, et programmiperioodil 2014–2020 kulutatakse programmi „Horisont 2020“ raames kliimale üle 26 miljardi euro.

37 Eriaruandes juhtisime tähelepanu sellele, et teadusuuringute rahastamise panus on plaanidest oluliselt maha jäänud. Meie hinnangul peaks selleks, et saavutada 2014.–2020. aasta eesmärk 35%, olema 2018.–2020. aastal programmi „Horisont 2020“ kulutustest 47% seotud kliimaga. Komisjon koostas kliimaeesmärkide saavutamise edusammude kiirendamiseks tegevuskava ning esitas selles sellised meetmed nagu kliimakaalutluste lisamine projektitaotluse vormidesse ja toetuse andmise kriteeriumidesse ning eelarvemuudatuste tegemine. Möönsime, et tegevuskava on asjakohane, kuid tõime ka esile, et selles puuduvad mõõdetavad eesmärgid ja mudelid, mis näitaksid, kuidas 35% eesmärk saavutada.

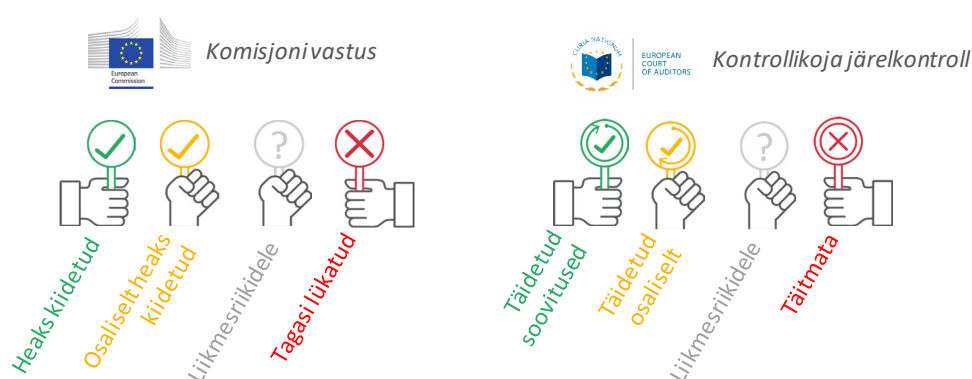
38 Komisjon teatas, et 2018. aasta lõpus moodustasid programmi „Horisont 2020“ kliimakulutused kliimameetmetega seotud kohustustest 30%¹⁴, ja märkis, et eesmärgi täitmiseks tehakse täiendavaid jõupingutusi. 35% eesmärgi saavutamine on endiselt keeruline peamiselt seetõttu, et rohkem kui veerand programmi „Horisont 2020“ eelarvest koosneb uurimisprojektide taotlustest, mis ei ole seotud konkreetse valdkondliku eesmärgiga (alt üles suunatud meetmed) ja mida hinnatakse nende teadusliku tiptaseme, mitte kliimameetme panuse alusel. Seepärast ei ole nende alt üles suunatud meetmete panus kliimakulutustesse kavandamise etapis kindel.

¹⁴ Euroopa Liidu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmeid ja programmi „Horisont 2020“ järelevalvet käsitlev 2018. aasta aruanne (COM(2019) 315 final), lk 10.

Eriaruande nr 31/2016 põhjal võetud meetmed

39 Eriaruandes nr 31/2016 uurisime ELi poliitilist kohustust peavoolustada kliimaküsimused 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kõigis ELi eelarve kulutustes. Aruanne hõlmas seitset peamist soovitusi, mis olid jagatud 12 allsoovituseks; komisjon nõustus neist kolmega täielikult ja kuuega osaliselt ning ei nõustunud kolmega. Kontrollisime nende soovitude arvesse võtmist. Meie järeldused on kokkuvõtlikult esitatud **tabelis 2** (täpsem teave on esitatud **lisas**).

Tabel 2. Eriaruande nr 31/2016 soovitude ja järelkontrolli tulemuste kokkuvõte

Soovitused eriaruandes nr 31/2016	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
1) Koondada tõhusalt mitme aasta andmed, et jälgida 20% eesmärgi täitmist [komisjon]		
2) Kliimakulutuste ja 20% eesmärgi terviklik aruandlusraamistik		
a) iga-aastastes ja tulemusaruannetes, tegevuskavades, rahastamisvahendite panuses [komisjon]		
b) valdkondades, kus eelarve täitmine on jagatud ja kus on võimalik võtta kliimameetmeid [liikmesriigid]		
c) kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise eristamine [komisjon ja liikmesriigid]		
3) Hinnata kliimamuutustega seotud vajadusi rahastamisvahendite võimaliku panuse kavandamisel [komisjon]		
4) Korrigeerida EAFRD vahendite ülehinnatud summad [komisjon ja liikmesriigid]		

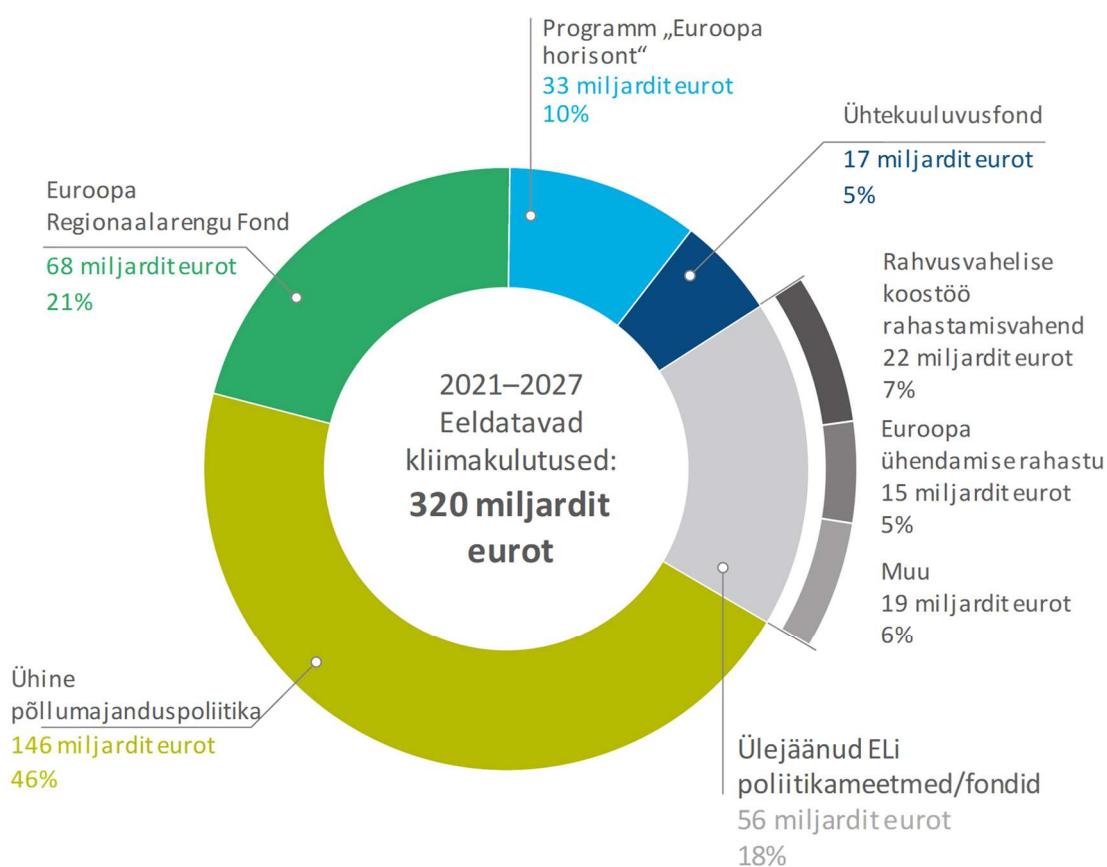
5) Koostada tegevuskavad, kui konkreetsete valdkondade panust ei pruugita saavutada [komisjon]		
6) Töötada välja näitajad kliimameetmete kulutuste ja nende tulemuste jälgimiseks [komisjon]		
a) kliimameetmete rakendamiseks valdkondades, kus eelarve täitmine on jagatud		
b) tulemusnäitajad valdkondades, mis aitavad kaasa 20% eesmärgi saavutamisele		
c) vahetada häid tavaid kliimaga seotud tulemusnäitajate kohta		
7) Uurida kõiki võimalusi ja tagada tegelik nihe kliimameetmete rahastamise suunas [komisjon]		
a) teha kindlaks alakasutatud potentsiaaliga valdkonnad ja koostada vajaduse korral tegevuskavad		
b) suurendada kliimaküsimuste peavoolustamist põllumajanduse, maaelu arengu ja kalanduse valdkondades		

Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

Kliimakulutused perioodil 2021–2027

40 Komisjon suurendas 2018. aastal oma eesmärgi peavoolustada programmiperioodil 2021–2027 kliimameetmed kõikides ELi programmides, seades sihiks, et 25% ELi kulutustest aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele (vt punkt **05**). Nagu *joonisel 9* näidatud, peaksid suurima panuse andma põllumajandus (46%), regionaalpoliitika (26%) ja teadusuuringud (10%).

Joonis 9. 2018. aasta ettepanek kliimakulutuste kohta (aastatel 2021–2027)

Allikas: Euroopa Kontrollikoda, tuginedes komisjoni 2018. aasta ettepanekutele 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kohta.

41 Lõplik eelarve sõltub mitmeaastase finantsraamistiku ja selle konkreetsete programmide üle peetavate läbirääkimiste tulemustest. Vastuses meie küsimustikule rõhutas komisjon, et kliimakulutusi käsitlevate ettepanekute kaalumisel on vaja olla ettevaatlik võimalike ootamatute ja ettearvamatute sotsiaalse ja majanduskeskkonna muutuste, näiteks COVID-19 põhjustatud muutuste tõttu.

Ühine põllumajanduspoliitika

42 Seadusandlikes ettepanekutes 2020. aasta järgse ÜPP kohta¹⁵, mida ei ole veel vastu võetud, on öeldud, et „ÜPP kohaste meetmetega saab ÜPP kogu rahastamispaketist eeldatavasti 40% ulatuses panustada kliimaeesmärkidesse“. Absoluutarvudes tuleks ELi

¹⁵ Strateegiakavade määruse eelnõu põhjendus 52.

eelarvest kliimameetmetele prognoositud 320 miljardist eurost võtta ÜPP raames kasutusele 146 miljardit eurot (46%).

43 Komisjon kavatseb jätkata kliimakulutuste jälgimist sama põhimetoodika alusel nagu aastatel 2014–2020 ([tabel 1](#)), kuid uue ÜPP sekkumiste koefitsienti on muudetud, nagu on näidatud [tabelis 3](#). Oma ettepanekus 2020. aasta järgse ÜPP kohta muudab komisjon looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade toetuste koefitsiendi 100%-lt 40%-le.

Tabel 3. ÜPP kliimameetmete koefitsiendid aastatel 2021–2027

%	ÜPP kavad
	○ Põhiline sissetulekutoetus jätkusuutlikkuseks – otsetoetused ○ Täiendav sissetulekutoetus – otsetoetused ○ Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade maaelu arengu toetus
	○ Kliima ja keskkonnaga seotud otsetoetuskavad (nn ökokavad) ○ Maaelu arengu sekkumised kliimamuutuste ja taastuenergia valdkonnas ○ Maaelu arengu sekkumised säästva arengu ja loodusvarade tõhusa majandamise edendamiseks ○ Maaelu arengu sekkumised, mis aitavad kaitsta elurikkust, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke

Allikas: [COM\(2018\) 392 final](#), ettepanek võtta vastu määrus, millega kehtestatakse strateegiakavade toetamise eeskirjad, artikkel 87.

44 ÜPP eeldatav panus kliimameetmetesse suurenes 28%-lt 2014.–2020. aastal 40%-le 2021.–2027. aastal. See tuleneb asjaolust, et otsetoetuste kavade hinnanguline panus, mis oli veidi alla 20%, tõusis 40%-le; seda tasakaalustab osaliselt tootmiskohustusega seotud toetuste ja noorte põllumajandustootjate sissetulekutoetuse arvutusest välja jätmine. Komisjon põhjendab panuse suurenemist uue tõhustatud tingimuslikkuse süsteemiga, mis hõlmab varasemat nõuetele vastavuse ja ühtlustatud rohestamistavade süsteemi ning uusi nõudeid. Kontrollikoda kommenteeris seda [arvamuses 2020. aasta järgse ÜPP ettepanekute kohta](#) (vt [1. selgitus](#)).

1. selgitus

Euroopa Kontrollikoja hinnang ÜPP panuse kohta kliimakulutustesse, mis on esitatud arvamuses nr 7/2018 komisjoni ettepanekute kohta, mis käsitlevad 2020. aasta järgse perioodi ühise põllumajanduspoliitika määrusi

„Suurim panus [kliimat puudutava] kulueesmärgi saavutamisse on põhilise sissetulekutoetuse paranduskoefitsient 40%. [...] **leiame, et ÜPP hinnanguline panus kliimamuutuse eesmärkide saavutamisse on ebareaalne.** ÜPP panuse ülehindamine võib tuua kaasa väiksema rahalise panuse teistesse poliitikavaldkondadesse, vähendades seeläbi ELi rahastamise üldist panust kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse. Selle asemel, et kasutada paranduskoefitsienti 40% kõigi otsetoetuste puhul, oleks panuse suuruse arvutamine usaldusväärsem, kui paranduskoefitsienti kasutatakse ainult otsetoetuste puhul valdkondades, kus põllumajandustootjad tegelikult rakendavad kliimamuutuste leevendamise tavaid“.

45 Mõnes selleteemalises artiklis leitakse samuti, et ÜPP panus kliimaga seotud kulutustesse võib olla ülehinnatud. Ühes neist järeldatakse järgmist: „paranduskoefitsiendi suurendamine 19,5%-lt 40%-le ei ole põhjendatud muu kui sellega, et liikmesriikidel võimaldatakse arvandmeid ilustada ja jätta mulje, et nad teevad kliima heaks tegelikust rohkem. Komisjon ei ole esitanud ühtegi põhjendust selle kohta, kuidas õigustaks põhilise sissetulekutoetuse ja ümberjaotava toetusega seotud tõhustatud tingimuslikkus 40%-list kliimakoefitsienti. Seda põhjendatakse puhtalt formalistliku väitega, et kuna mõned tingimused võivad aidata heitkoguseid vähendada või vastupanuvõimet suurendada, on õigustatud suurem koefitsient kui 0% ja järgmine aste on 40%“¹⁶.

46 Sama muret väljendatakse ka teises uuringus¹⁷: „Kuigi ettepanekud, mis käsitlevad põhilist sissetulekutoetust aastatel 2021–2027, võivad näida teoreetiliselt veidi ambitsioonikamad, ei näi see olevat piisav, et õigustada praeguse kliimakoefitsiendi kahekordistamist, mida juba iseenesest kritiseeriti, kuna see on praegusel perioodil tõenäoliselt ülehinnatud.“ Seoses tõhustatud tingimuslikkusega on Euroopa Keskkonnapolitiitika Instituudi (Institute of European Environmental Policy, IEEP) sõnul „vähe tõendeid selle kohta, et sissetulekutoetus ja toetusõiguslikkuse eeskirjad on iseenesest kliimale kasulikud; vastupidi, on tõendeid, et mõnel juhul võivad need olla

¹⁶ Matthews, A.: „Climate mainstreaming the CAP in the EU budget: fact or fiction“, 2020.

¹⁷ Bas-Defossez, F., Hart K. ja Mottershead, D.: „Keeping track of climate delivery in the CAP?“ IEEP aruanne NABU-le, 2020.

kahjulikud. Seega ei ole kliimakoefitsiendi kavandatud kahekordistamine toetuste olemuse tõttu põhjendatud.“

47 Mõnes dokumendis esitati asjakohased soovitusel ÜPP raames kliimakulutuste jälgimise metoodika parandamiseks (vt [2. selgitus](#)).

2. selgitus

Soovitusel ÜPP kliimakulutuste jälgimise kohta

Tuginedes järgmistele allikatele:

- (A) Bastian Lotz, Yannick Monschauer ja Moritz Schäfer: „**Climate-friendly design of the EU Common Agricultural Policy**“, aruteludokument;
- (B) Alan Matthews: „**Climate mainstreaming the CAP in the EU budget: fact or fiction**“;
- (C) Moritz Schäfer, Yannick Monschauer ja Finn-Rasmus Hingst: „**Climate-friendly design of the overall EU budget, Discussion Paper**“.

- 40% koefitsiendi tuleks kasutada ainult teatavate otsetoetuste puhul – kas piirkondades, kus sellised toetused aitavad ka tegelikult muuta kliimamuutuste leevendamist soodustavaid põllumajandustavasid (nt märg- ja turbaalade kaitse) või kus need on vajalikud selliste põllumajandustavade säilitamiseks. See nõuaks siiski keerukamat juhtumipõhist käsitusviisi ja põhjustaks tõenäoliselt halduskoormuse suurenemist. (A)
- Enne 40% kliimakoefitsiendi kohaldamist tuleks kasutada lisategurit, mis kehtestatakse konservatiivselt, et vältida kliimamõju ülehindamist. See võib hõlmata näiteks järgmist:
 - kliimaga seotud maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuete osakaalu;
 - riskitegurit, mis kajastab ebaühtlast eesmärkide taset liikmesriikide normides;
 - põllumajandusmaa osakaalu, mille puhul on oodata üleminekut kliimat säästvamatele põllumajandustavadele. (A)
- 100% koefitsiendi tuleks kasutada ettevaatlikult ja ainult siis, kui see on asjakohane, näiteks:
 - ÜPP ökokavade puhul, kuid ainult juhul, kui need hõlmavad kliimaga seotud sekkumisi (nt mitte elurikkust kaitsvate ökokavade puhul);

- maaelu arengu kohustuste puhul, kuid ainult juhul, kui rahastatud sekkumine aitab kaasa peamiselt kliimamuutuste leevendamisele, mitte muudele keskkonnanäesmärkidele. Seda tuleks hinnata eelkõige iga juhtumi puhul eraldi, arvestades liikmesriigi tasandil kavandatud sekkumisi. **(A)**
- Kui komisjoni kliimakoefitsiendid 0%, 40% ja 100% alles jäetakse, tuleks neid kohaldada sekkumiste võimalikult suurel määral eristatud tasemetel. **(B)**
- Üks võimalus oleks püüda kvantifitseerida tõhustatud tingimuslikkuse nõuete mõju kliimale, kasutades valimit sellistest aladest, mis hõlmavad erinevaid põllumajandussüsteeme, mullatüüpe ja kliimavööndeid kogu ELis. **(B)**
- Kliimakulutuste jälgimises tuleks arvesse võtta selliste ÜPP toetuste tasaarvestamist, millega kaasneb negatiivne mõju kliimale, näiteks tootmiskohustusega seotud kariloomade toetused või investeerimistoetus mittesäästvatele niisutustavadele. **(B)**
- Kliimakvoot tuleks määrata kindlaks netoeesmärgina, st kliimaga seotud lisakulutused peaksid kompenseerima kõik negatiivse kliimamõjuga investeeringud. **(C)**

Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond

48 Ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas seadis komisjon aastateks 2021–2027 sihiks, et ERFi vahenditest aitab kliimaeesmärkidele kaasa 30% (68 miljardit eurot) ja Ühtekuuluvusfondi vahenditest 37% (17 miljardit eurot) (vt [joonis 9](#)). Nagu ka eelmises mitmeaastases finantsraamistikus on kulutused jagatud sekkumisvaldkondade vahel, millest igaühele on määratud üks kolmest kliimakoefitsiendist. Peamised muutused sekkumisvaldkondade kliimakoefitsientides võrreldes aastatega 2014–2020 on esitatud kokkuvõtlikult [tabelis 4](#).

Tabel 4. Kliimakulutustega seotud sekkumisvaldkondade ja koefitsientide muudatused perioodil 2021–2027

Sekkumisvaldkond	2014–2020	2021–2027
Raudteed		
uued		
taastatud või täiustatud		
Puhta linnatranspordi taristu ja veerem		
Alternatiivkütuste taristu	–	
Transpordi (raudtee-, maantee-, linna- ja muu transpordi) digiteerimine	–	
Teadusuuringute ja innovatsiooni protsessid, tehnosiire ja ettevõtjate koostöö, mis keskendub ringmajandusele	–	
Keskmisel ja madalpingel töötavad arukad energijaotussüsteemid	–	
Toetus ettevõtjatele, kelle teenused aitavad kaasa vähese CO ₂ heitega majandusele	–	
Tootlikud investeeringud suurtesse ettevõtetesse seoses vähese CO ₂ heitega majanduse edendamisega	–	

Allikas: ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta – COM(2018) 375 final, I lisa, ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 215/2014 I lisa.

49 ERFi ja Ühtekuuluvusfondi määruse ettepanekus jäetakse määruse kohaldamisalast selgesõnaliselt välja investeeringud, mis on seotud fossiilkütuste tootmise, töötlemise, turustamise, ladustamise või põletamisega, välja arvatud need, mis on seotud keskkonnahoidlike sõidukitega. Ühes väljaandes¹⁸ toodi esile vasturääkivused

¹⁸ Climate Action Network Europe: „Climate Mainstreaming and Climate Proofing: The Horizontal Integration of Climate Action in the EU Budget – Assessment and Recommendations“, august 2018.

kliimameetmete jälgimiseks määratud teatavate protsendimäärade ja 2021.–2027. aasta kliimaeesmärkide vahel (vt ka [tabel 4](#) ja [joonis 8](#)):

- o töhusa koostootmise, kaugkütte ja jahutuse valdkonna toetustele määratud 100% koefitsient võimaldab tegelikkuses pikendada fossiilkütustel põhinevate kütiste kasutusega;
- o alternatiivkütuste taristu rahastamisele määratud 100% koefitsiendiga edendatakse fossiilkütuste kasutamist transpordisektoris, takistades seega üleminekut heitevabale liikuvusele;
- o uute raudteede rahastamisele määratud 100% koefitsient ei ole kooskõlas investeeringutega, mis on suunatud üleminekule heitevabale liikuvusele.

Komisjon ei jaga viidatud väljaandes esitatud seisukohti ja väidab, et need investeeringud aitavad oluliselt kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele.

Teaduspoliitika – programm „Euroopa horisont“

50 Programm „Euroopa horisont“ on kogu ELi hõlmav teadusuuringute programm aastateks 2021–2027. Selle eeldatav panus kliimaeesmärkide täitmisel on jätkuvalt 35%; komisjoni esialgse ettepaneku kohaselt moodustab see 2021.–2027. aastal 33 miljardit eurot (vt [joonis 9](#)).

51 Rohelises kokkuleppes tunnistatakse teadusuuringute kaasamise ja innovatsiooni edendamise otsustavat rolli programmi eesmärkide saavutamisel. Neli rohelist kokkuleppe missiooni aitavad seepärast saavutada programmiga „Euroopa horisont“ ulatuslikke muutusi sellistes valdkondades nagu kliimamuutustega kohanemine, ookeanid, linnad ja mullastik. Komisjon loodab, et need missioonid ühendavad paljusid osalejaid, sealhulgas kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning üksikisikuid.

52 Meie küsimustikule antud vastuses tunnistas komisjon, et 35% eesmärgi saavutamine on võimalik, kuid keeruline, rõhutades vajadust selgete ülalt alla suunatud prioriteetide ja ootuste seadmise järele, vastupidiselt programmi alt üles suunatud meetmete tähtsusele, mille puhul tulemus ei ole prognoositav (vt punkt [38](#)).

53 EL edendab vähese CO₂ heitega tehnoloogia üleminekut teadusuuringutelt turuleviimisele. Teadlased¹⁹ on väljendanud kahtlust selle suhtes, kas need kõrgelennulised kavad on lühiajalises ja keskpikas plaanis saavutatavad. Nad juhivad tähelepanu sellele, et uuenduslike vähese CO₂ heitega tehnoloogiate, näiteks süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise²⁰ või vesiniktehnoloogia turuleviimine on keeruline ning paljudel juhtudel ei ole regulatiivne keskkond selleks veel kohandatud. CO₂ hindade praegune tase tähendab, et uued tehnoloogiad ei saa sageli olla lühiajalises või keskpikas plaanis kasumlikud ning endiselt on sageli puudu vajalik taristu.

¹⁹ Delbeke, J. ja Vis, P.: „Towards a Climate-Neutral Europe: Curbing the Trend“, 2019.

²⁰ Vt ka kontrollikoja eriaruanne nr 24/2018: „Tööstuslikud süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning uuendusliku taastuvenergiatehnoloogia näidisprojektid ELis: viimase kümne aastaga ei ole saavutatud oodatud edasiminekut“.

ELi eelarve kliimakulutuste jälgimine – kokkuvõte

54 Kliimamuutustega võitlemine on ELi jaoks esmatähtis. Sihtprotsendi kehtestamine ELi eelarve vahenditele, mida kasutatakse kliimameetmeteks, võib olla tõhus samm kliimaeesmärkide saavutamiseks tehtavas töös. Käesolevas ülevaates käsitletud põhiküsimused on kokkuvõtlikult esitatud allpool.

2014–2020 28 ELi liikmesriiki Eesmärk: 206 miljardit eurot (20% – iga viies euro) 	2021–2027 27 ELi liikmesriiki Eesmärk: 320 miljardit eurot (25% – iga neljas euro)
ELi eelarve kliimakulutuste jälgimise metoodika – ajendatud OECD Rio markeritest 	+ Väikesed halduskulud + Lihtne kohaldada ja kasutada - Ei ole konservatiivne - Maksimaalne määr (100%) tegevustele, mille oluline (kuid mitte peamine) eesmärk aitab saavutada kliimaeesmärke - Leevendus- ja kohanemismeetmeid ei eristata - Ei võeta arvesse kulutusi, millel on negatiivne mõju kliimale
Ühise põllumajanduspoliitika panus kliimakulutustesse 	+ Suurim eeldatav panus kliimakulutustesse + Eeldatava panuse suurenemine aastatel 2021–2027 - Otsetoetused: põhjendamatud eeldused kliimaeesmärkidele kaasaaitamise suhtes; hinnanguliselt kahekordne panus aastatel 2021–2027 võrreldes aastatega 2014–2020 - Maaelu areng: panus on ülehinnatud, hoolimata mõningatest parandustest perioodil 2021–2027 - Põllumajandustegevus, millel võib olla negatiivne mõju kliimale: ei võeta arvesse
ERFi ja Ühtekuuluvusfondi vahendite panus kliimakulutustesse 	+ Aastatel 2014–2020 kliimale suurem tähelepanu kui eelmisel perioodil; kindlaks on tehtud head tavad - Tegevus, millega toetatakse mõningal määral fossiilkütuseid: võimalikku negatiivset mõju kliimale ei võeta arvesse
Teaduspoliitika vahendite panus kliimakulutustesse 	+ Tegevuskava teadusuuringutega seotud kliimakulutuste suurendamiseks - Eesmärgi saavutamine on keeruline kliimameetmetega seotud uurimisprojektide taotluste kavandamise piirangute tõttu

55 Tulevikku vaadates tegime kindlaks järgmised peamised küsimused, millele tuleks tugineda kliimakulutuste eesmärgi usaldusväärse ja asjakohase aruandluse tagamiseks:

- o tagada usaldusväärne metoodika kliimakulutuste jälgimiseks;
- o kohaldada metoodikat järjepidevalt kõigis poliitikavaldkondades;
- o tasaarvestada kulutused, mis tõenäoliselt kiirendavad kliimamuutusi.

I auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Samo Jereb, võttis käesoleva ülevaate vastu 17. juuni 2020. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president
Klaus-Heiner Lehne

Lisa. Kontrollikoja järelkontroll eriaruandes nr 31/2016 esitatud soovitude suhtes

Soovitused	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
1. soovitus: mitme aasta andmete koondamine tõhusal viisil	Heaks kiidetud 	Täidetud
Komisjon peaks igal aastal tõhusal viisil koondama mitme aasta andmed, et teha kindlaks, kas kliimameetmete rahastamine on piisav 20% eesmärgi saavutamiseks.	Komisjonil on kavas jätkata edusammude jälgimist igal aastal eelarveprojektide koostamise raames.	Komisjon koondab igal aastal andmed, et teha kindlaks, kas kliimameetmete kavandatud rahastamine on piisav 20% eesmärgi saavutamiseks. See avaldatakse <i>iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes</i> ning <i>iga-aastases üldeelarve projektis</i> . Alates 2019. aastast on kliimaga seotud andmed esitatud ka <i>programmide tulemuslikkuse ülevaates</i> .
2. soovitus: ülevaatlik aruandlusraamistik		
2. soovituse punkt a	Osaliselt heaks kiidetud 	Täidetud osaliselt
Komisjon peaks esitama igal aastal oma haldus- ja tulemusaruandes ja kõigis asjakohastes tegevusaruannetes koondteabe 20% üldeesmärgi saavutamise edenemise kohta. See peaks hõlmama aruandlust tegevuskavade täitmise kohta valdkondades, kus need on kehtestatud. Lisaks tuleks edastada teave rahastamisvahendite panuse kohta kliimameetmete rahastamisse.	Komisjon nõustub vajaduse korral näitama kliimameetmete asjakohaseid aspekte ja tehtud edusamme asjakohastes iga-aastastes tegevusaruannetes. Komisjon ei ole nõus soovitusega anda rahastamisvahenditest aru seoses eelarvekulutuste jälgimisega 20% eesmärgi saavutamise nimel.	Kliimakulutustest antakse aru <i>ELi eelarve iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes, üldeelarve projektis ja programmide tulemuslikkuse ülevaates</i> . Mõned iga-aastased tegevusaruanded hõlmavad piiratud teavet programmist lähtuvate kliimaeesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta. Peale eriaruandes nr 31/2016 nimetatud programmi „Horisont 2020“ tegevuskava uusi tegevuskavasid ei ole.

Soovitused	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
		Praeguses mitmeaastases finantsraamistikus ei jälgita rahastamisvahendeid kliima seisukohast, kuid see muutub järgmises mitmeaastases finantsraamistikus.
2. soovitus punkt b	Suunatud liikmesriikidele 	Ei kuulu kohaldamisalasse
Liikmesriigid peaksid andma aru valdkondadest, kus eelarve täitmine on jagatud ja kus on võimalik võtta kliimameetmeid.	Komisjon märgib, et see soovitus on suunatud liikmesriikidele.	Kontrollikoja järelkontroll hõlmab komisjonile esitatud soovitusi.
2. soovitus punkt c	Tagasi lükatud 	Täitmata
Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama, et andmete kogumisel eristatakse leevendus- ja kohandusmeetmeid.	Sellise täiendava halduskoormuse mõju nii komisjonile kui ka liikmesriikidele on ebaselge.	Komisjon ei ole võtnud soovitusi täitmiseks mingeid meetmeid.
3. soovitus: kliimamuutustega seotud vajaduste hindamine	Osaliselt heaks kiidetud 	Täidetud osaliselt
Kavandades kliimameetmete võimalikku rahastamist eraldi eelarveridadest või rahastamisvahenditest, peaks komisjon tagama, et sellise kavandamise aluseks on realistlik ja põhjalik kliimamuutustega seotud vajaduste hindamine ning iga valdkonna potentsiaal üldeesmärgile kaasa aidata.	Komisjon on nõus arvestama uue üldise poliitilise eesmärgi kavandamisel kliimamuutustega seotud vajadusi ja eri valdkondade võimalusi aidata kaasa eesmärgi saavutamisele. Komisjon ei ole nõus kavandama kliimakulutuste panust iga valdkonna või programmi jaoks eraldi.	Komisjon tellis välisuuringu rahastamisvajaduste kohta, et anda ülevaade praegusest kliimaküsimuste peavoolustamise ja kliimakulutuste jälgimise korrast. Selles käsitletakse pigem rahastamisvajadusi kliimaküsimuste peavoolustamise eesmärgi saavutamiseks, mitte kliimamuutustega seotud vajadusi. Ei ole selge, kas eri programmide kliimakulutuste eeldatav osakaal põhines realistlikel eeldustel. Läbirääkimised tulevase mitmeaastase finantsraamistiku üle on veel pooleli.

Soovitused	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
4. soovitus: ülehindamise korrigeerimine	Osaliselt heaks kiidetud 	Täidetud osaliselt
Komisjon ja liikmesriigid peaksid rakendama konservatiivsuse põhimõtet ning korrigeerima EAFRD-ga seotud ülehinnatud summad, vaadates üle seatud ELi kliimakoefitsiendid.	Jälgimise metoodika peab olema praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames ühesugune, et tagada prognoositavus, järjepidevus ja läbipaistvus. Komisjon kaalub siiski viise, kuidas parandada EAFRD kulutuste jälgimise metoodikat 2020. aasta järgsel programmitöö perioodil.	2020. aasta järgse ÜPP ettepanekus on toetuste puhul, millega kompenseeritakse looduslikust või muust eripärast tingitud piiranguid, vähendatud koefitsienti 100%-lt 40%-le. Keskkonna- ja kliimakoostuste jaoks kavandatud 100% koefitsient ei ole kooskõlas konservatiivsuse põhimõttega. Tulevase ÜPP ettepanek on nõukogus endiselt läbivaatamisel.
5. soovitus: tegevuskavade koostamine	Osaliselt heaks kiidetud 	Täitmata
Kui iga-aastaselt andmete koondamisel ilmneb risk, et teatud valdkond ei suuda oma eeldatavat panust anda, peaks komisjon koostama selle valdkonna kohta tegevuskava.	Komisjon hindab kliimameetmete osatähtsuse suurendamise võimalusi eri programmide ja poliitikavaldkondade vahehindamise raames. Komisjon kaalub parandusmeetmeid sõltuvalt hindamise tulemustest. Eraldi tegevuskavade kasutuselevõtmine ei oleks asjakohane, sest programmid juba hõlmavad juhtimisviisist olenevalt teemade tähtsuse järjekorda seadmise protsesse.	Komisjon pööras programmi „Horisont 2020“ 2018.–2020. aasta tööprogrammis kliimameetmetele eritähelepanu ja eraldas selleks märkimisväärse summa. Seda oli alustatud juba enne eriaruande nr 31/2016 avaldamist. Komisjon ei ole koostanud muid tegevuskavasid. Selle asemel otsustas ta kontrollida igal aastal eelarvemenetlust, tagamaks, et eelarvevahendite kasutamine kliimameetmeteks toimuks eesmärgi saavutamiseks kavakohaselt.

Soovitused	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
6. soovitus: näitajate väljatöötamine kliimameetmete tegelike kulutuste ja nende tulemuste jälgimiseks		
6. soovituse punkt a	Tagasi lükatud 	Täitmata
Komisjon peaks töötama koos liikmesriikidega välja valdkondades, kus eelarve täitmine on jagatud, ühtlustatud ja proportsionaalse süsteemi kliimameetmete tegeliku elluviimise jälgimiseks.	Selle soovituse tõttu suureneks liikmesriikide halduskoormus, mida ei olnud ette nähtud ei kehtivates eeskirjades, partnerluslepingutes ega rakenduskavades.	Komisjon ei ole võtnud soovituse täitmiseks mingeid meetmeid.
6. soovituse punkt b	Heaks kiidetud 	Täidetud osaliselt
Komisjon peaks vastavalt oma tulemuspõhise eelarve algatusele kehtestama kliimameetmetega seotud tulemusnäitajad kõigis valdkondades, mis aitavad kaasa eesmärgi saavutamisele.	Komisjon tugevdab ja parandab kliimameetmetega seotud tulemusnäitajate võrreldavust kõigis ELi eelarvevaldkondades ning kaalub järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames võimalusi kõnealuste näitajate kehtestamiseks, et hinnata ELi eelarve panust kliimameetmetesse.	Komisjon on lisanud kliimameetmetega seotud tulemusnäitajad 2020. aasta järgse ÜPP ja ERFi/Ühtekuuluvusfondi ettepanekutesse, kuid mitte kõigis valdkondades. 2020. aasta järgse ÜPP ja ERFi/Ühtekuuluvusfondi ettepanekud on arutamisel ning seetõttu ei ole neid veel vastu võetud.

Soovitused	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
6. soovitus punkt c	Heaks kiidetud 	Täidetud
Komisjon peaks lihtsustama kliimameetmetega seotud tulemusnäitajaid käsitlevate heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel.	Komisjon edendab jätkuvalt aktiivselt heade tavade vahetamist ka konkreetsetes kliimameetmetega seotud tulemusnäitajate valdkonnas.	Komisjon on hõlbustanud kliimameetmetega seotud tulemusnäitajaid käsitlevate heade tavade jagamist liikmesriikide vahel ekspertide kohtumiste, uuringute, seminaride ja platvormide kaudu.
7. soovitus: läbi uurida kõik võimalused ja tagada reaalne nihe kliimameetmete rahastamise suunas		
7. soovitus punkt a	Osaliselt heaks kiidetud 	Täitmata
Komisjon peaks kindlaks tegema need valdkonnad, mille kliimameetmete potentsiaal on alakasutatud, nagu Euroopa Sotsiaalfond, ja välja töötama tegevuskavad nende valdkondade osatähtsuse suurendamiseks kliimameetmete rahastamises.	Sama moodi nagu soovitus nr 5 puhul, st komisjon teeb kindlaks alakasutatud potentsiaaliga valdkonnad ning kaalub oma rahastamisprogrammides võimalusi ja viise kliimameetmete osatähtsuse suurendamiseks nende vahehindamise kontekstis. Kuid ta ei koosta konkreetseid kliimakulutusi käsitlevaid tegevuskavasid iga programmi jaoks.	Komisjon ei ole töötanud välja kliimameetmete tegevuskavasid teiste konkreetsete valdkondade jaoks, välja arvatud programmi „Horisont 2020“ 2018.–2020. aasta tööprogramm, millele on osutatud eriaruandes 31/2016.

Soovitused	Komisjoni vastus	Kontrollikoja järelkontroll
7. soovitus punkt b	Tagasi lükatud 	Täidetud osaliselt
Komisjon ja liikmesriigid peaksid suurendama kliimameetmete peavoolustamist põllumajanduse, maaelu arengu ja kalanduse valdkondades.	Eelarve jagatud täitmise raames hallatavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide mitmeaastase finantsplaneeringu muutmine ei ole praeguses etapis praktiline ega teostatav. Komisjon kaalub siiski võimalust suurendada kliimameetmete peavoolustamist iga programmi vahehindamise kontekstis.	Komisjon tegi ettepaneku suurendada kliimameetmete peavoolustamise eesmärki 2020. aasta järgses ÜPPs. Hoolimata sellest, et kliimamuutustega tegelemine on komisjoni jaoks esmatähtis, jääb praeguses etapis ebaselgeks, kas see aitab suurendada kliimameetmetele tehtavaid kulutusi. Läbirääkimised 2020. aasta järgse ÜPP ettepanekute üle on pooleli, mistõttu ei ole neid veel vastu võetud.

Mõisted ja lühendid

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD): ELi fond, millest rahastatakse ELi toetust maaelu arengu programmidele.

Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF): ELi fond, mis tugevdab majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ELis, rahastades investeeringuid, mis vähendavad ebavõrdsust selle piirkondade vahel.

Euroopa Sotsiaalfond (ESF): ELi fond haridus- ja tööhõivevõimaluste loomiseks ning vaesuse ohus olevate inimeste olukorra parandamiseks.

Kasvuhuonegaasid: gaasid, näiteks süsinikdioksiid või metaan, mis neelavad ja paiskavad õhku kiirgust ning moodustavad soojust mitte läbi laskva kihi Maa atmosfääris, mille tõttu Maa pind soojeneb ja tekib nn kasvuhuoneefekt.

Kestliku arengu eesmärgid: ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 seatud 17 eesmärki, et ergutada kõiki riike võtma meetmeid inimkonna ja planeedi jaoks kriitilise tähtsusega valdkondades.

Kliimakulutuste jälgimine: eri allikatest pärit rahaliste vahendite panuse mõõtmine kliimaeesmärkide saavutamisse.

Kliimameetmed: meetmed kliimamuutuste ja nende mõjuga tegelemiseks; üks 17st ÜRO kestliku arengu eesmärgist.

Kliimameetmete peavoolustamine: kliimaga seotud kaalutluste lisamine kõikidesse poliitikavaldkondadesse, vahenditesse, programmidesse ja fondidesse.

Maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund (HPK): seisund, mille põllumajandustootjad peavad säilitama kogu põllumajandusmaal, eelkõige maal, mida hetkel tootmises ei kasutata, et saada ÜPP raames teatavaid toetusi. Hõlmab selliseid küsimusi nagu vee ja mulla majandamine.

Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD).

Mitmeaastane finantsraamistik: ELi eelarveraamistik, milles kehtestatakse kuues rubriigis tavaliselt seitsme aasta pikkuseks perioodiks prioriteedid (poliitikaeesmärkide põhjal) ja ülemmäärad. See on struktuur, mille raames kehtestatakse ELi eelarve igaks aastaks ja seatakse piirid iga kulukategooria kulutustele. Praegune mitmeaastane finantsraamistik hõlmab aastaid 2014–2020.

Nõuetele vastavus: süsteem, mille alusel peavad põllumajandustootjad toetuse saamiseks täitma keskkonna, toiduohutuse, loomade tervise ja heaolu ning maa harimisega seotud nõudeid.

Otsetoetused: põllumajandustootjatele otse makstavad põllumajandustoetused, nagu pindalatoetus.

Programm „Euroopa horisont“: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni programm aastateks 2021–2027.

Programm „Horisont 2020“: ELi teadusuuringute ja innovatsiooni programm aastateks 2014–2020.

Rohestamine: kliimat ja keskkonda säästvate tootmisviiside rakendamine. Sellega viidatakse ka vastavale ELi toetuskavale.

Tingimuslikkus: süsteem, millega asendatakse nõuetele vastavuse ja rohestamise süsteemid 2020. aasta järgses ÜPPs, et edendada kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid ning parandada loomade heaolu ja toiduohutust.

Ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP): ELi poliitika, mis hõlmab toetuseid ja mitmesuguseid muid meetmeid, et tagada toiduga kindlustatus ja ELi põllumajandusettevõtjate rahuldav elatustase, edendada maaelu arengut ja kaitsta keskkonda.

Ühtekuuluvusfond: ELi-siseste majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks loodud ELi fond, millest rahastatakse selliste liikmesriikide investeeringuid, mille kogurahvatulu elaniku kohta jääb alla 90% ELi keskmisest.

Ülevaate koostajad

Euroopa Kontrollikoja ülevaade „ELi eelarve kliimakulutuste jälgimine“

Käesoleva ülevaate võttis vastu I auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Samo Jereb. Ülevaate koostamist juhtis kontrollikoja liige Joëlle Elvinger, keda toetasid kabinetiülem Ildikó Preiss, kabineti nõunik Charlotta Törneling, valdkonnajuht Colm Friel, rühmajuhth Ramona Bortnowschi, rühmajuhi asetäitja Jan Huth ja audiitor Bertrand Tanguy; graafilisi materjale aitas koostada Marika Meisenzahl.

AUTORIÕIGUS

© Euroopa Liit, 2020.

Euroopa Kontrollikoja taaskasutamispoliitikat rakendatakse [Euroopa Kontrollikoja otsusega nr 6–2019](#) avatud andmete poliitika ja dokumentide taaskasutamise kohta.

Kui ei ole märgitud teisiti (nt eraldiseisvates autoriõiguse märgetes), on ELile kuuluv kontrollikoja sisu litsentsitud vastavalt [litsentsile Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui autoriõigustele on viidatud ja muudatused on ära märgitud. Taaskasutaja ei tohi moonutada dokumentide algset tähendust ega sõnumit. Kontrollikoda ei vastuta taaskasutamise tagajärgede eest.

Kui konkreetsetes sisus, näiteks kontrollikoja töötajatest tehtud fotodel, on kujutatud tuvastatavaid eraisikuid, või kui see sisaldab kolmandate isikute teoseid, tuleb teil taotleda täiendavaid õigusi. Kui luba on saadud, tühistab see eespool nimetatud üldloa ja osutab selgelt mis tahes kasutuspiirangutele.

On võimalik, et ELile mittekuuluva sisu kasutamiseks või taasesitamiseks peate küsima luba otse autoriõiguse omajatelt.

Tööstusomandi õigustega hõlmatud tarkvara või dokumendid, nagu patendid, kaubamärgid, registreeritud disainilahendused, logod ja nimed, ei kuulu kontrollikoja taaskasutamispoliitika alla ega ole teile litsentsitud.

Domeeni europa.eu alla koondatud Euroopa Liidu institutsioonide veebisaitidel leidub linke, mis viivad muudele veebisaitidele. Kontrollikoda ei vastuta nende sisu eest ja soovib teil seetõttu tutvuda nende veebisaitide isikuandmete ja autoriõiguse kaitse põhimõtetega.

Euroopa Kontrollikoja logo kasutamine

Euroopa Kontrollikoja logo ei tohi kasutada ilma kontrollikoja eelneva nõusolekuta.

Euroopa Komisjon on võtnud endale kohustuse kasutada vähemalt 20% ELi 2014.–2020. aasta eelarve vahenditest kliimameetmeteks, integreerides kliimaga seotud kulutused kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse. Aastateks 2021–2027 seati see eesmärk 25%-le. Kliimakulutuste jälgimine võimaldab komisjonil hinnata selle eesmärgi saavutamist. Tuginedes meie varasemale selleteemalisele tööle, vaadatakse käesolevas dokumendis läbi ELi eelarve kliimakulutuste jälgimise metoodika, arutatakse eesmärgi saavutamiseks tehtud edusamme ja käsitletakse 2020. aasta järgset perioodi. Ülevaates seatakse kahtluse alla mõned komisjoni eeldused ja tõstetakse esile kliimakulutuste ülehindamise ohtu. Selles tuuakse esile praegustes seadusandlikes ettepanekutes tehtud parandused, kuid märgitakse, et metodoloogilised puudused ja probleemid on endiselt alles.

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/Pages/ContactForm.aspx

Veebisait: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

**EUROOPA
KONTROLLIKODA**